

Dragocjene koriste od zahvale na blagodatima (Medina)

Hatib: dr. Ali ibn Abdurrahman el-Huzejfi

12. zulkade 1441. po Hidžri / 3. juli 2020.

Neka je hvala Allahu, Vladaru hvale dostojnom, Gospodaru Arša uzvišenog, utočištu svakom koga teškoća i nevolja zadesi. Neka je hvala Allahu i zahvala svaka na blagodatima čiji broj samo On zna, dok mi neke znamo, a neke ne znamo. Svjedočim da nema boga osim Allaha Jedinoga, niko Mu ravan nije, On određuje šta je Njemu volja. Svjedočim da je naš poslanik i pejgamber Muhammed poslan od Allaha, da je uzor u činjenju svakog vida dobra. Neka su Allahov mir i spas na poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu, vrle ashabe, koji su nosili bajrak islama pozivajući mu, iskrenim djelima i borbom na njegovom putu.

Cijenjeni vjernici! Budimo bogobožni, Allahu pokorni, izvršavajmo naređeno, glavu okrenimo od zabranjenog, kako bismo zavrijedili lagodan život i sretan kraj, što je istina koju pronalazimo u riječima Uzvišenog: "Taj drugi svijet dat ćemo onima koji ne žele da se na Zemlji ohole i da nered čine, a one koji se Allaha boje čeka sretan kraj." (El-Kasas, 83)

Uzvišeni Allah stvorio je ovaj svijet kako bi Njegove odredbe bile sprovedene, kako bi se izvršilo ono što On odredi, kako bi Njegova vlast bila poštovana, kako bi Njegovo znanje i mudrost, Njegova milost i moć pronašli svoj put do života stvorenja. Stanja stvorenja na dunjaluku se mijenjaju, od jednog do drugog stanja, od stanja u kojem se nalaze u okrilju Njegove dobrote i milosti, do stanja kada su u okrilju Njegove pravednosti i mudrosti. Svako dobro i sreća koje zadese stvorenja čisto je djelo Njegove plemenitosti i milosti. Uzvišeni kaže: "Sreća koja ti se dogodi od Allaha je" (En-Nisa, 79); "Milost koju Allah podari ljudima niko ne može uskratiti, a ono što On uskrati niko ne može, poslije Njega, dati; On je silan i mudar" (Fatir, 2); "Kako ne vidite da vam je Allah omogućio da se koristite svim onim što postoji

na nebesima i na Zemlji i da vas darežljivo obasipa milošću Svojom, i vidljivom i nevidljivom?” (Lukman, 20); “Od Allaha je svaka blagodati koju uživajte” (En-Nahl, 53); “Ako vi budete brojali Allahove blagodati, nećete ih nabrojati – Allah, uistinu, prašta i samilostan je” (En-Nahl, 18).

Svaka blagodati je dar od Allaha, djelo je mudrosti Njegove, ne može se u potpunosti zaslužiti djelima. Božija je milost što je naredio vjernicima da se zahvaljuju na blagodatima kako bi postale dugotrajne i raznovrsne i što ih je upozorio na teške posljedice nezahvalnosti, kako im blagodati ne bi bile ukinute ili preusmjerene. Upravo ovo pronalazimo u riječima Uzvišenog: “I kad je Gospodar vaš objavio: ‘Ako budete zahvalni, Ja ću vam, zacijelo, još više dati; budete li nezahvalni, kazna Moja doista će stroga biti.’” (Ibrahim, 7)

Na blagodatima se zahvaljujemo tako što naređeno obavljamo, a ružna djela i grijehi ne činimo. Također, zahvaljivati se podrazumijeva koristiti blagodati čineći djela s kojima je Uzvišeni zadovoljan, veličajući Darovatelja, kao što u časnom Kur’anu pronalazimo: “Budite zahvalni Allahu na blagodatima Njegovim, ako se samo Njemu klanjate” (En-Nahl, 114); “Trudite se i budite zahvalni, o čeljadi Davudova! – A malo je zahvalnih među robovima Mojim” (Saba, 13).

Određeni učenjaci navode da nakon objave ove naredbe nijedan sat nije prošao, danju ili noću, a da neko od čeljadi Davudove nije bio na rukūu, sedždi ili činio neki drugi vid ibadeta. Radi toga, potrebno je da mi, kao vjernici, pojedinačno se prisjetimo Božije blagodati darovane nama. Prisjetimo se kako nam je Uzvišeni sve ove blagodati darovao, iako to ničim nismo zaslužili. Pohvalno govorimo o našem Gospodaru kao što je to činio naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ponavljajući: “O Ti Koji puno opraštaš, Koji milost Svoju robovima obilno daruješ, Ti što čuješ svaku riječ pritužbe i do kog dopiru tajne žalbe, Ti što plemenito prelaziš preko grešaka Svojih robova, silno daruješ, Ti što blagodati daruješ prije nego što se zasluže, Ti, Gospodaru naš, naš zaštitniku i pomagaču, Gospodaru kome želje svoje iskazujemo – molim te, Allahu, da ne odrediš da tijelo moje Vatra sprži.” (Hakim)

Prisjećati se blagodati i doživljavati ih velikim biva povodom da čovjek osjeća ljubav prema Uzvišenom i stid da čini grijeh. Jer, kako da uzvrćaš zlim onome ko ti je dobro učinio! Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Volite Allaha zbog blagodati koje vam obilno daruje, volite mene u ime ljubavi prema Allahu, a volite moju porodicu u ime ljubavi prema meni.” (Tirmizi i Hakim)

Sve blagodati koje imamo darovane su nam radi Božije milosti, jer je to jedini razlog zbog kojeg dobro, blagoslov i nagrada bivaju darovani. Niko ne može Allahove blagodati “isplatiti” činjenjem dobrih djela. Ipak, Uzvišeni je neizmjerljivo dobar, zbog čega se smiluje i prašta, iz Svoje dobrote prihvata sitna dobra djela koja činimo, kada su iskrena i rađena po poslaničkim uputama. U hadisu stoji da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Niko neće zavrijediti Džennet svojim djelima.” Prisutni upitaše: “Zar ni ti, Allahov Poslaniče?”, a Poslanik odgovori: “Čak ni ja, ako me Allah ne obaspe Svojom milošću i dobrotom.” (Ahmed)

Ibn Redžeb, opisujući prve odabrane generacije, kaže: “Oni su s dozom opreznosti doživljavali svoja djela i svoja pokajanja. Pribojavali su se da im ta djela ne budu primljena. Radi toga su se jako pribojavali onoga što slijedi i mnogo su se trudili da čine dobra djela. Hasan el-Basri govorio je: ‘Pamtim generaciju ljudi među kojima su živjeli oni koji, kada bi udijelili sve blago ovog svijeta, ne bi osjećali da su se iskupili jer su svoje grijeh doživljavali velikim.’”

Kao što se dobro i sreća dešavaju Božijom naredbom i odredbom, Njegovom plemenitošću i milošću, tako su i nedaće, nevolje i kazne Božija odredba, slika Njegove moći, pravednosti i milosti. Uzvišeni Allah kaže: “Allah je Stvoritelj svega i On upravlja svim” (Ez-Zumer, 62). Abdullah b. Amr, radijallahu anhum, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejha ve sellem, kazao: “Uzvišeni Allah zapisao je sudbinu svih stvorenja pedeset hiljada godina prije nego što je stvorio nebesa i Zemlju, dok je još uvijek Njegov Arš bio na vodi.” (Muslim i Tirmizi)

Uzvišeni je stvorio uzrok svega, potom stvorio sve što proizlazi iz toga uzroka. Uzvišeni stvara s razlogom i bez razloga, ono što On odredi – bit će, a ono što On

ne odredi – neće se ni dogoditi. On stvorenja stavlja na kušnju darivanjem dobra i izlaganjem nevoljama. Uzvišeni kaže: “Svako živo biće smrt će okusiti! Mi vas stavljamo na kušnju i u zlu i u dobru i Nama ćete se vratiti.” (El-Enbija, 35)

Nakon kušnje, Uzvišeni Allah daruje nagradu onima koji su bili pokorni i zahvalni, a kaznu nepokornima i nezahvalnima. Sve u kosmosu kreće se shodno zakonima koje je On postavio, a zatim ih u Svojoj Knjizi pojasnio. Svemoćni Gospodar, Snažni i Milostivi, Silni i Mudri – upravo je onaj ko određuje sve u kosmosu i svime upravlja. Uzvišeni kaže: “On upravlja svim i potanko izlaže dokaze da biste se uvjerali da ćete pred Gospodara svoga stati” (Er-Ra’d, 2); “On planira sve. Niko se neće moći zauzimati ni za koga bez dopuštenja Njegova. Eto to vam je Allah, Gospodar vaš, pa se Njemu klanjajte! Zašto ne razmislite?” (Junus, 3); “Njemu se mole oni koji su na nebesima i na Zemlji; svakog časa On se zanima nečim” (Er-Rahman, 29).

Ebu Derda, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “On se svakog časa nečim zanima, zanima se da oprostí grijeh, da nevolju ukloni, da molitvu usliša; podigne stepen određene grupe ljudi, a da umanjí stepen druge.” (Bezzar).

Kada bi se stvari na ovom svijetu odvijale onako kako ljudi žele, poslanici ne bi bili iskušani, ne bi dobili najbolje konačište zajedno sa svojim sljedbenicima, ne bi one koji su ih nijekali zadesile različite kazne. Ipak, vlast pripada samo Allahu, Gospodaru Jedinome. Uzvišeni kaže: “O svemu odlučuje samo Allah!” (Ali Imran, 154); “A oni kojima se, pored Njega, klanjate ne posjeduju ništa” (Fatir, 13).

Iskušanja koja zadesu vjernika su vid oprosta grijeha, čime se podiže njegov stepen. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Iskušanja će zadesiti vjernike i vjernice u tijelima, potomstvu i imetku – toliko puta da će stati pred Gospodarom čisti od grijeha.” (Tirmizi i Hakim)

Muhammed b. Halid es-Sulemi prenosi od svoga oca, a on od svoga oca da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Kada vjernik svojim djelima ne zavrijedi određeni stepen u Džennetu, koji mu je bio predodređen zbog njegovog života, iako

je bio blizu da to ostvari, Allah odredi da ga zadesi iskušenje u tijelu, imetku ili potomstvu. Potom mu Allah podari snagu da se strpi, kako bi mu darovao da dostigne stepen koji mu je predodredio.” (Ebu Davud, Ahmed i Ebu Ja’la)

Iskušenja bivaju određena shodno snazi čovjekove vjere u srcu. Musab b. Sa’d prenosi od svoga oca da je Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, upitao: “Allahov Poslaniče, čija iskušenja bivaju najteža?” Poslanik odgovori: “Poslanikā, potom onih koji su najbliži njima po stepenu, pa sve tako dalje. Čovjek se iskušava srazmjerno jačini svog vjerovanja. Kada je čovjekovo vjerovanje čvrsto, iskušenje biva veliko. A kada čovjekovo vjerovanje nije tako čvrsto, iskušenje će biti srazmjerno njegovom vjerovanju. Nevolja neće biti uklonjena s pleća vjernika sve dok ne bude hodio po Zemlji bez ijednog grijeha.” (Tirmizi i Ibn Madža)

Muslimanskom ummetu bit će data nagrada ukoliko se strpi iz želje za sevapom kada nedaće i nesreće svijet zadese. Nedaće i nesreće također su poruka ljudima da razmisle gdje su se ogriješili, kako ne bi iste grijeha iznova činili i kako ne bi počinili ni veće grijeha od trenutnih, zbog čega bi bili kažnjeni strožijom kaznom. Nesreće također podstiču ljude da se prisjete blagodati u kojima su uživali prethodno, kako bi bili zahvalni na sigurnosti i zdravlju, blagostanju i općem dobru. Uzvišeni o Svojim vječnim zakonima kazuje: “Gospodar vaš će vam se opet smilovati; ako vi ponovo započnete, započet ćemo i Mi.” (El-Isra, 8)

Uzvišeni Allah ne čini da nesreće postanu dugotrajno stanje, nego ih uklanja kada Mu je volja, radi toga je potrebno da iščekujemo izlaz od Allaha. Potrebno je i da na nesreću odgovorimo dovom i pokajanjem, jer Uzvišenom Gospodaru nije potrebno da kažnjava ljude, ali ih On voli kada počnu raditi dobra i prestanu činiti loša djela. Uzvišeni kaže: “Kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kad Me zamoli. Zato neka oni pozivu Mome udovolje i neka vjeruju u Mene, da bi bili na Pravome putu.” (El-Bekara, 186); “Milost Allahova doista je blizu onih koji dobra djela čine.” (El-A’raf, 56)

Poštovani vjernici! Znajte da je pravo bogatstvo i sreća za čovjeka da osjeća da je u nužnoj potrebi za svojim Gospodarom i da je ubijeđen da ne može bez Njega. Tako Uzvišeni kaže: “O ljudi, vi ste siromasi, vi trebate Allaha, a Allah je nezavisan i hvale dostojan.” (Fatir, 15)

Čovjek biva na velikom gubitku kada pomisli da je neovisan o Allahu, kada ga obmane vlastita snaga i kada ga zavara ono što mu je Uzvišeni podario. Uzvišeni kaže: “A onome koji tvrdi i osjeća se neovisnim i ono najljepše smatra lažnim – njemu ćemo Džehennem pripremiti.” (El-Lejl, 8-11)

Ibn Abbas, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Dvije blagodati ljudi loše iskorištavaju: zdravlje i slobodno vrijeme.” (Buhari)

U drugom hadisu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Budi ubijeđen da nakon nevolje dolazi olakšanje, kao što i slast s mukom dolazi.” Uzvišeni Allah u kudsihadisu kaže: “O robovi Moji, vi samo dobivate po zaslugi, jer Ja vaša djela bilježim, pa vama shodno tome darujem. Kome bude dobro darovano, neka se zahvali Allahu, a kome bude nešto mimo toga darovano, neka isključivo u sebi krivca traži.”

Poštovani vjernici! Uzvišeni Allah kaže: “Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šalžite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56) Također Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Ko jednom salavat na mene donese, Allah će ga blagosiljati deset puta.”

Gospodaru naš, blagoslovi Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si blagoslovio Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Bože moj, obaspi blagodatima Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si obasuo blagodatima Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Gospodaru naš, smiluj se pravednim halifama, svim ashabima, prvim generacijama i svima onima koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana. Uzvišeni, smiluj se i nama, proživi nas u njihovom društvu. Uslišaj naše dove, Uzvišeni, iz Svoje plemenitosti i darežljivosti, samilosti i dobrote. Jer, Ti si Milostivi Samilosni.

Gospodaru naš, podari nam da iz svega s dobitkom izađemo i zaštititi nas od toga da budemo osramoćeni na dunjaluku i ahiretu. Uzvišeni Allahu, podari nam da dobra djela činimo, a da se nevaljalih klonimo. Uistinu si Ti darežljiv i svemoćan!

Uzvišeni Gospodaru, nemoj nas ni na tren sebi samim prepustiti i dobro nam u cijelom životu podari. Uzvišeni, zaštititi nas od šejtana smutljivog, potomstva njegovog i pomoćnika njegovih među ljudima. Bože, omili vjeru našim srcima i omili nam da je prihvatimo, omrazi nam nevjerovanje i grijeh, učini nas od onih koji su razumom obdareni. Uzvišeni, podari izlaz vjernicima koji su sada na mukama, dug zaduženima isplati, bolesnima lijek podari, Ti si, uistini, Svemilosni. Uzvišeni, podari nam da istinu vidimo takvom i da je slijedimo; podari nam da neistinu vidimo takvom i da se od nje udaljimo i klonimo. Uzvišeni Gospodaru, u ime Tvoga veličanstvenog lica, savršenih riječi i lijepih imena, molimo Te da nas zaštitiš od svakog zla, onoga što smo svjesni i što nismo. Molimo Te pomoću Tvojih savršenih svojstava da nas zaštitiš od svakog zla bića, od svakog zla što se s neba spušta ili u njemu se uspinje, od svakog zla što iz Zemlje izlazi ili u nju ulazi, od zla svega što je na Zemlji stvoreno. Uzvišeni Allahu, zaštititi nas od iskušenja koja noću dolaze, od iskušenja koja danju dolaze, od svega što nam iznenada na vrata pokuca, darujući da nam samo dobro na vrata donose. Uzvišeni Allahu, zaštititi nas od šejtana prokletog, našu djecu zaštititi od obmane njegove. Uistinu si Ti Svevišnji i Plemeniti, Ti si Milostivi Samilosni.

Poštovani vjernici, Allah zahtijeva da se svačije pravo poštuje, dobro čini, i da se bližnjima udjeljuje, i razvrat i sve što je odvratno i nasilje zabranjuje; da pouku primite, On vas savjetuje. Zato, ime Gospodara Veličanstvenog Svevišnjeg često spominjite i na blagodatima Njegovim Mu se zahvaljujte da bi vam dao više darova. Uistinu, molitva je najveća poslušnost – A Allah zna šta radite.

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljte mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

